

REVIZIJA FIGO KLASIFIKACIJE: 2018.

Pripremili: Prof dr Aljoša Mandić, dr Tamara Đuričić, IOV

CERVIKALNI KARCINOM

TNM	Stadijum	Opis
T1 any N M0	I	Karcinom je striktno u granicama grlića (zahvaćenost tela materice treba da je isključena)
T1a any N M0	IA	Invazivni karcinom koji se samo mikroskopski može dijagnostikovati, sa maksimalnom dubinom invazije < 5mm ^a
T1a1 any N M0	IA1	Stromalna invazija < 3mm u dubinu
T1a2 any N M0	IA2	Stromalna invazija ≥ 3mm < 5mm u dubinu
T1b any N M0	IB	Klinički vidljiva lezija sa dubinom invazije ≥ 5mm (više od IA stadijuma), lezija ograničena na grlić materice ^b
T1b1 any N M0	IB1	Klinička lezija ≥ 5mm dubina stromalne invazije, i < 2cm u najvećoj dimenziji
T1b2 any N M0	IB2	Klinička lezija ≥ 2cm i < 4cm u najvećoj dimenziji
T1b3 any N M0	IB3	Klinička lezija ≥ 4cm u najvećoj dimenziji
T2 any N M0	II	Karcinom je proširen van grlića, ali ne zahvata donju trećinu vagine i zidove male karlice
T2a any N M0	IIA	Proširenost ograničena na gornje 2/3 vagine bez infiltracije parametrijuma
T2a1 any N M0	IIA1	Klinička lezija < 4cm u najvećoj dimenziji
T2a2 any N M0	IIA2	Klinička lezija ≥ 4cm u najvećoj dimenziji
T2b any N M0	IIB	Zahvaćenost parametrijuma, ali bez širenja u zidove male karlice
T3 any N1M0	III	Karcinom zahvata donju trećinu vagine i/ili se širi na zidove male karlice i/ili uzrokuje hidronefrozu ili afunkciju bubrega i/ili zahvata pelvične i/ili paraaortalne limfne čvorove ^c
T3a any N1 M0**	IIIA	Zahvaćena donja trećina vagine bez ekstenzije na zidove male karlice
T3b any N1 M0**	IIIB	Širenje na zidove karlice i/ili hidronefroza ili afunkcija bubrega
T3c any N1 M0	IIIC	Zahvaćenost pelvičnih i/ili paraaortalnih limfnih čvorova, nezavisno od veličine tumora i proširenosti (uz r ili p potvrdu) ^c
T3c1 any N1 M0	IIIC1	Metastaze samo u pelvičnim limfnim čvorovima
T3c2 any N1 M0	IIIC2	Metastaze u paraaortalnim limfnim čvorovima
T4 any N M1	IV	Karcinom se proširio van male karlice i zahvatio (biopsijom potvrđeno) mukozu mokraćne bešike ili rektuma. <i>Bulozni edem nije stadijum IV</i>
T4a any N M0**	IVA	Zahvaćenost susedih organa male karlice
T4b any N M1	IVB	Udaljene metastaze

^a imidžing ili patologija mogu da se koriste, gde su dostupni, da upotpune klinička saznanja poštujući veličinu tumora ili proširenost, u svim stadijumima.

^b zahvaćenost vaskularnih/limfatičnih prostora ne menja stadijum. Spoljašnje širenje lezije se više ne razmatra.

° dodatak r (imidžinga) i p (patologije) da se naznače saznanja korišćena za određivanje stadijuma IIIC. Primer: Ako imidžing ukazuje na metastaze u limfnim čvorovima onda se stadijum označava kao IIIC1r, a ako je to patohistološki potvrđeno, stadijum bi bio IIIC1p. Vrsta imidžinga ili patohistološka tehnika bi takođe trebale biti zabeležene.

KARCINOM VULVE

TNM	Stadijum I	Tumor ograničen na vulvu
T1a N0 M0	IA	Lezija ≤ 2 cm, limitirana na vulvu ili perineum i stromalnom invazijom ≤ 1mm, negativni limfni čvorovi
T1b N0 M0	IB	Lezija > 2 cm, limitirana na vulvu ili perineum i stromalnom invazijom > 1mm ⁺ , negativni limfni čvorovi
T2 N0 M0	Stadijum II	Bilo koja veličina tumora koja prelazi na okolne perinealne strukture (1/3 donjeg dela uretre, 1/3 donjeg dela vagine, anus) sa negativnim limfnim čvorovima
T3 N1 a/b M0	Stadijum III	Bilo koja veličina tumora koja prelazi na okolne perinealne strukture (1/3 donjeg dela uretre, 1/3 donjeg dela vagine, anus) sa pozitivnim ingvino-femoralnim limfnim čvorovima
T3 N1 a/b M0	IIIAi 1 pozitivan limfni čvor (<5mm) IIIA ii 1-2 metastatska čvora (≥ 5mm)	
T3 N2 a/b M0	IIIB i 2 i više pozitivni limfnih čvorova(<5mm) III B ii 3 i više metastatskih čvorova (≥ 5mm)	
T3 N2c M0	IIIC	Pozitivni limfni čvorovi sa ekstrakapsularnim širenjem
T3 any N M0	Stadijum IV	Tumor zahvata drugu regiju (2/3 gornje uretre, 2/3 gornjeg dela vagine) ili udaljene strukture
T3 N2c M0	IVA i Zahvaćenost gornje uretre i/ili vaginalne mukoze, mukoze bešike, rektuma ili fiksirano na pelvične kosti IVA ii Fiksirani ili ulcerisani ingvino-femoralni metastatski čvorovi.	
Any T any N M1	IVB	Udaljene metastaze uključujući pelvične čvorove

+ Dubina invazije se definiše merenjem tumora od epitelno-stromalne granice od susedne najsuperficialnije dermalne papile do najdublje tačke

KARCINOM ENDOMETRIJUMA

TNM	Stadijum I	Tumor ograničen na uterus
T1a N0 M0	IA ¹	Bez infiltracije ili manje od polovine miometrijuma
T1b N0 M0	IB ¹	Polovina ili više od polovine miometrijuma
T2 N0 M0	Stadijum II¹	Zahvaćena cervikalna stroma, ali ne prelazi iznad uterusa²
	Stadijum III¹	Lokalna i/ili regionalna proširenost bolesti
T3a N0 M0	IIIA ¹	Tumor zahvata serozu tela materice i/ili jajnike
T3b N0 M0	IIIB ¹	Vaginalna i/ili infiltracija parametrijuma
Any T N 1/2 M0	IIIC ¹	Metastaze u pelvične i/ili paraaortalne limfni čvorovi
Any T N 1 M0 Any T N 2 M0	IIIC1 ¹ Pozitivni pelvični čvorovi IIIC2 ¹ Pozitivni paraaortalni čvorovi sa ili bez pozitivnih pelvičnih	
	Stadijum IV¹	Tumor infiltriše bešiku i/ili mukoze creva, i/ili udaljene metastaze
T 4 any N M0	IVA ¹	Infiltracija bešike i/ili mukoze creva
Any T any N M1	IVB ¹	Udaljene metastaze uključujući intraabdominalne metastaze i metastaze ingvinalnih čvorova

- 1- G1,G2,G3 i bilo koji pozitivan citološki nalaz se treba notirat bez promene stadijuma
- 2- Endocervikalna glandularna infiltracija je stadijum I

SARKOMI MATERICE

Lejomiosarkom i Endometrijalni stromalni sarkom (ESS)¹	
Stadijum I	Tumor ograničen na matericu
IA	≤ 5cm
IB	> 5 cm
Stadijum II	Tumor izvan materice unutar karlice
IIA	Infiltracija adneksa
IIB	Infiltracija tkiva u karlici
Stadijum III	Tumor infiltriše tkiva u abdomenu (ne samo da prelazi u abdomen)
IIIA	Jedno mesto
IIIB	> od jednog mesta
IIIC	Metastaze u pelvične i/ili paraaortalne limfne čvorove
IV A	Tumor infiltriše bešiku i/ili rektum
IVB	Udaljene metastaze
Adenosarkoma	
Stadijum I	Tumor ograničen na uterus
IA	Tumor ograničen na endometrijum/endocervix bez infiltracije miometrijuma
IB	Pola ili manje od polovine infiltracije miometrijuma
IC	Više od polovine miometrijuma
Stadijum II	Tumor prelazi matericu unutar karlice
IIA	Infiltracija adneksa
IIB	Ostala tkiva u karlici
Stadijum III	Tumor infiltriše tkiva u abdomenu (ne samo da prelazi u abdomen)
IIIA	Jedno mesto
IIIB	> od jednog mesta
IIIC	Metastaze u pelvične i/ili paraaortalne limfne čvorove
IV A	Tumor infiltriše bešiku i/ili rektum
IVB	Udaljene metastaze
Karcinosarkom	
	Stadira se kao karcinom endometrijuma

1-Pojedinačni ESS materice, jajnika /karlice povezani sa ovarijalnom /pelvičnom endometriozaom klasifikuju se kao nezavisni primarni tumori

GESTACIJSKA TROFOBLASNA NEOPLAZIJA GTN

FIGO klasifikacija (2000)				
Stadijum I - Ograničen na uterus				
Stadijum II- GTN prelazi van uterusa, ali ograničena na genitalne organe (adneksa, vagina, široki ligament)				
Stadijum III- GTN proširena na pluća sa ili bez zahvaćenosti genitalnih organa				
Stadijum IV- Ostale udaljene metastaze				
Modifikovani WHO skoring sistem prilagođen FIGO-u				
Skor	0	1	2	4
Godine	< 40	≥ 40	-	-
Predhodna trudnoća	mola	abortus	terminska	-
Interval od indexa trudnoće (meseć)	< 4	4-6	7-12	> 12
Serumski hCG(iu/L) pre terapije	< 10 ³	10 ³ -10 ⁴	10 ⁴ -10 ⁵	> 10 ⁵
Najveća tumroska veličina (uključujući uterus)	< 3	3-4 cm	≥ 5 cm	-
Mesto metastaza	pluća	Slezina,bubreg	Gastro-intestinalni	Jetra, mozak
Broj metastaza	-	1-4	5-8	> 8
Predhodna neuspela hemioterapije	-	-	Monoterapija	2 i više lekova

Stadiranje: FIGO + Skor: primer: II;6

KARCINOM JAJNIKA I TUBE

Tabela 1. 2014. FIGO karcinom jajnika, tube i peritonealni karcinom sistem stadiranja i odgovarajuća TNM klasifikacija

TNM	Stadijum I	Tumor ograničen na jajnike
T1a N0 M0	IA	Tumor ograničena na jedan jajnik (kapsula intaktna) ili jajovod, bez tumora na površini jajnika ili tube, bez malignih ćelija u ascitesu ili peritonealnom ispirku
T1b N0 M0	IB	Tumor ograničena na oba jajnik (kapsula intaktna) ili jajovod, bez tumora na površini jajnika ili tube, bez malignih ćelija u ascitesu ili peritonealnom ispirku
T1c N0 M0	IC 1	Tumor ograničena na jedan ili oba jajnik (kapsula intaktna) ili jajovoda, uz hirušku rupturu ciste
T1c N0 M0	IC2	Tumor ograničena na jedan ili oba jajnik ili jajovod, ruptura spontana ciste, ili sa tumorom na površini jajnika ili tube
T1c N0 M0	IC3	Tumor ograničena na jedan ili oba jajnik ili jajovod, sa malignim ćelijama u ascitesu ili peritonealnim ispirku
	Stadijum II	Tumor zahvata jedan ili oba jajnika ili tube sa širenjem u malu karlicu (ispod karličnog obruča) ili peritonealni karcinom
T2a N0 M0	IIA	Proširenje bolesti u maloj karlici, i/ili implantati na uterusu i/ili jajovodu i/ili jajanicima
T2b N0 M0	IIB	Proširenje na ostalo intraperitonealno tkivo
	Stadijum III	Tumor zahvata jedan ili oba jajnika, ili tube, ili primarni peritonealni karcinom, sa potvrđenom citologijom ili patologijom sa peritoneuma van male karlice i/ili metastaze u peritonealnm limfnim čvorovima
T1/2 N1 M0	IIIA	Metastaza u retroperitonealnim limfnim čvorovima sa ili bez mikroskopskih peritonealnih implanata izvan male karlice. Pozitivni retroperitonealni limfni čvorovi (citološki ili histološki dokazano)
	IIIA1	Metastaze do 10mm u najvećoj dimenziji (zapamtiti da je ovo dimenzija tumora a ne limfnog čvora) Metastaze preko 10 mm u najvećoj dimenziji
	IIIA1 i IIIA1 ii	Mikroskopski ekstrapelvično (iznad karličnog obruča) peritonealni implantati sa ili bez pozitivnih retroperitonealnih limfnih čvorova.
T3a2 N0/N1 M0	IIIA 2 IIIB	Makroskopske peritonealne metastaze izvan male karlice ≤ 2cm u najvećoj dimenzij, sa ili bez metastaza u retroperitonealnim limfnim čvorovima
T3c N0/N1 M0	IIIC	Makroskopske peritonealne metastaze iznad karlice, veće od 2 cm u najvećoj dimenziji, sa ili bez pozitivnih retroperitonealnih limfnih čvorova (1)

	Stadijum IV	Udaljene metastaze, isključujući peritonealne metastaze
Any T any N M1	IVA	Pleuralna efuzija sa pozitivnom citologijom
Any T any N M1	IVB	Metastaze ekstra abdominalnih organa (uključujući ingvinalne limfne čvorove i čvorove van abdomena) (2)

1. Uključujući i rasejanost tumora po kapsuli jetre ili slezine bez parenhimskih metastaza.
2. Parenhimatozne metastaze su stadijum IV B.

Tabela 2. Karakteristike svetloćelijskog, mucinoznog i endometroidnog karcinoma jajnika i porođenja.

	Svetloćelijski	Mucinozni	Endometroidni
Relativna učestalost	10% svih ECC	3% svih ECC	10% svih ECC
Klinička svojstva	Adneksalna masa	Velika unilateralna cista sa mukoznom tečnošću	Unilateralna cista
Prekursorske lezije	Endometrioza	Nepoznata (cistadenom ili mucinozni borderline tumor?)	Endometrioza i borderline adenofibrom
Dijagnoza	Najčešće u ranom stadijumu	Najčešće u ranom stadijumu	Najčešće u ranom stadijumu
Prognoza	Osrednja (relativno dobra za rane stadijume, loša prognoza za uznapredovale stadijume)	Dobra	Dobra
Genska mutacija	PI3K, ARID1A	KRAS, HER2	PTEN, β -catenin, PI3K
Platinum senzitivnost	Niska	Niska	Visoka
Novi terapijski agensi	Trabectedin irinotecan/topotecan, cisplatin	Oxaliplatin, capecitabine, 5- fluorouracil	None

KARCINOM VAGINE

Stadijum IA – Karcinom lokalizovan isključivo u vagini i nije veći od 2cm.	T1a N0 M0
Stadijum IB – Karcinom lokalizovan isključivo u vagini i veći je od 2cm.	T1b N0 M0
Stadijum IIA – Karcinom je infiltrisao vaginalne zidove, ali ne zahvata zidove male karlice i manji je od 2cm.	T2a N0 M0
Stadijum IIB – Karcinom je infiltrisao vaginalne zidove, ali ne zahvata zidove male karlice i veći je od 2 cm.	T2b N0 M0
Stadijum III – Karcinom može biti bilo koje veličine i može da zahvata karlične zidove, i/ili raste u donjoj trećini vagine i/ili blokira protok urina (hidronefroza), što uzrokuje bubrežne probleme. Proširio se i na okolne limfne čvorove male karlice ili ingvinuma.	T1-T3 N1 M0
Stadijum III – Karcinom infiltriše karlične zidove, i/ili raste u donjoj trećini vagine i/ili blokira protok urina (hidronefroza), što uzrokuje bubrežne probleme.	T3 N0 M0
Stadijum IVA – Karcinom infiltriše mokraćnu bešiku ili rektum ili raste van male karlice. Može, i ne mora da zahvata limfne čvorove male karlice ili prepona.	T4 N0-N1 M0
Stadijum IVB – Karcinom se proširio na udaljene organe kao što su pluća i kosti. Može biti bilo koje veličine i može, a i ne mora da zahvata okolne strukture i organe. Može, i ne mora da zahvata okolne limfne čvorove.	T0-T4 N0- N1 M1

